No. 1944 **Zaterdag 16 April 1921.** **38ste Jaargang**

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Bij het Eeuwfeest

van

ADMIRAAL LOUIS BRION.

Anno 1782 — 1821.

I.

Een der voornaamste geschiedschrijvers van Venezuela RAMON AZPURUA, die de levensschets van BRION heeft geschreven voor: *„Biografia de Hombres notables de Hispano-America* (dl. II. bl. 459), opent die levensschets van den Admiraal met deze woorden: „In hetzelfde jaar 1783, waarin Graaf de Aranda, na het sluiten van den vrede tusschen Spanje, Frankrijk en Engeland aan zijn Koning Carlos III verslag uitbracht van zijn zending en voorspelde, dat Spaansch-Amerika zich weldra zou losmaken van het moederland, — in datzelfde jaar werden de twee groote helden van dezen vrijheidsoorlog geboren: SIMON BOLIVAR te Carácas en PEDRO LUIS BRION te Curaçao." De schrijver noemt dit een: *„notable coïncidencia"*, een merkwaardig samentreffen.

Het is wel jammer, dat het puur phantasie is.

Want Brion werd niet in 1783, maar reeds den 6 Juli 1782 geboren. Deze datum staat ontwijfelbaar vast.

Toen in 1907 den 125sten gedenkdag van de geboorte van Brion gevierd werd, wijdde de *Amigoe di Curaçao* een kort artikel ter herinnering aan dien dag. In dat artikel bracht de schrijver (P. A. EUWENS) het officieel document aan het licht, ontleend aan de doopregisters van de St Annakerk alhier, waarin staat: *„Anno Dmi 1782, die 6 Julii baptizatus est Philippus Ludovicus, filius legitimus Petri Brion et Mariae De Trox, conjugum, Susc.: Carolus La Croix et Elizabeth Thielen, vidua domini Joannis Labadie. Baptizavit F. Theodorus Brouwers, Pastor et Pref. Missionis."*

Hetgeen beteekent: *Op den 6en Juli van het jaar O. H. 1782 is gedoopt Philippus Ludovicus, wettige zoon van de echtelieden Petrus Brion en Maria De Trox. De Peters waren Carel La Croix en Elisabeth Thielen, weduwe van den Heer Johannes Labadie. Gedoopt door T. Theodorus Brouwers, Pastoor en Prefect der Missie.*

Men zal hierbij hebben opgemerkt, dat de vóórnamen van Brion met eenig verschil worden opgegeven.

In het doopboek heet hij: PHILIPPUS LUDOVICUS (LOUIS).

In de Venezolaansche Geschiedenis staat hij algemeen bekend als PEDRO LUIS, of kortweg: LUIS BRION, zooals hij zich zelf in 1819 ook in zijn testament noemt.

Op 13 October 1806 bij het doopen van Pierre Louis, een kind van zijn zuster Charlotte, geeft hij als peter zijn naam op als Philip Louis Brion. In een officiëel document in het Archief onzer kolonie (Public. 1804 No. 125 en 126) heet hij weer PHILIP LOUIS PIERRE. Hoogstwaarschijnlijk heeft hij ten respecte van zijn vader Pierre Brion dezen voornaam er bij genomen. Het verschil tusschen Ludovicus en Louis is van geen beteekenis.

Want daar zijn vader van Fransche origine was (uit Zuid-Brabant afkomstig) heeft de Fransche vorm Louis in den huiselijken kring meer aantrekkelijkheid gehad dan de latijnsche vorm Ludovicus.

Zijn vader Pierre Brion had hier een zeer groot vermogen verworven. Hoe algemeen gezien hij was, moge hieruit blijken, dat hij sedert 1794 kerkmeester was der R.K. Gemeente en, wat vooral van groot belang, is, dat hij de eerste katholiek was, die lid van den Raad werd. De *Notulen van den Raad van Politie* van 1796 zeggen, dat dit uit nood geschiedde. Tot dit ongehoorde feit zal zeker ook wel hebben bijgedragen de nieuwe leuze van *vrijheid, gelijkheid* en *broederschap*, die van uit Frankrijk overgewaaid, als bij tooverslag alles genivelleerd had.

Pierre Luis had een broeder THEODORUS, die hier huwde met Alida van Eck, en 3 zusters: CHARLOTTE, sedert 1800 gehuwd met Jozef Foulke, koopman van New York, HELENA AGATHA gehuwd met Pierre Murtiere, en MARIA JOSEPHA, in 1807 gehuwd met Cornelis Stuyling Hermes, later met Mauritius Franker.

Pierre Louis is nooit gehuwd geweest.

Nog jong zijnde werd Louis Brion door zijn vader naar Holland gezonden om daar zijn opvoeding en practische opleiding voor den handel op een kantoor in Amsterdam te voltooien. In die dagen stond Holland onder Fransch bewind en het was er verre van rustig. Toen in Augustus 1799 een Engelsch-Russische krijgsmacht onder den Hertog van York bij den Helder in Noord-Holland geland was, om een poging te wagen de Bataafsche Republiek aan het oppergezag van Frankrijk te onttrekken, sloot zich de 17 jarige Louis Brion als vrijwilliger bij de Bataafsche jagers onder Generaal Daendels en den Franschen Generaal Brune aan, om deze indringers uit het land te verdrijven. Bij Bergen op 19 September en Castricum op 6 October leden de vijanden een gevoelige nederlaag, bij welke gelegenheid zich Brion roemrijk onderscheidde.

Doch overal moesten ook daarna de vijanden nog uit hun schuilhoeken worden opgejaagd, zoodat zij eerst den 22 October zich voor goed uit het land terugtrokken.

Inmiddels was zijn vader Pierre Brion op 12 Maart 1799 te Curaçao overleden, die een aanzienlijk vermogen naliet. Waarschijnlijk was ook zijn broer Theodorus op dat tijdstip afwezig, want het *Memoriaal* (Chronijk) van BARTHOLOMEUS SENIOR zegt, dat deze den 14 November 1799 op op Curaçao terug kwam. Bij gemis aan juiste gegevens stellen wij ons de zaak zóó voor, dat Louis bij het vernemen van den dood zijns vaders het plan maakte over New-York naar Curaçao terug te keeren. Een andere reisgelegenheid was in die dagen moeilijk te vinden. In November 1800 trouwde zijn zuster Charlotte op Curaçao met den Amerikaan Josef Foulke. Door deze familiebetrekking kreeg Louis waarschijnlijk in New York plaatsing en gelegenheid om zich voor de zeevaart te bekwamen en verscheidene scheepsreizen te maken.

Zooveel is zeker dat hij vóór Augustus 1803 weer op Curaçao teruggekeerd was. Sedert Juni van dat jaar was men op Curaçao ingelicht dat Engeland opnieuw aan Frankrijk den oorlog verklaard had.

Ongelukkig was er in het begin des jaars een pestziekte (gele koorts) onder de bemanning van het fregat *Kenan Hasselaar* en onder de troepen van het garnizoen uitgebroken, waaraan het grootste gedeelte bezweek. Om dit tekort aan te vullen zou men 100 man vrijwilligers aannemen, om daarmede een nieuw corps Dragonders te vormen. Voor iemand als Brion, die reeds vroeger den kruitdamp geroken had, en nog wel eens nader met de Engelschen wilde afrekenen, was dien oproep hoogst welkom. Hij werd 15 Augustus als 2e Luitenant bij dat corps aangesteld.

Waarschijnlijk heeft Brion zich tijdens het beleg van het eiland in Februari 1804 door den Engelschen admiraal BLIGH op bijzondere wijze onderscheiden, want kort daarop den 22 Juni volgde zijn benoeming tot Kapitein bij de 2e Compagnie Infanterie der Nationale Garde.

Doch zijn meest beroemd heldenstuk leverde hij het volgend jaar, toen de Engelschen onder admiraal MURRAY een nieuwen aanval op ons eiland beproefden.

Den 18en Mei 1805 had Murray na langen tijd de benedendistricten geplunderd en gebrandschat te hebben, een vergeefschen aanval gemaakt in het Oostdistrict op het fort *Beekenburg* bij Carácasbaai. Een ander plan slaagde echter beter. Half Juni gelukte het Murray daar weder troepen aan land te brengen en den 18en Juni den vrij hoogen Cabrietenberg, die het fort *Beekenburg* beheerscht, met 4 kanonnen te bezetten. Van die hoogte moorddadig beschoten, was de bezetting wel genoodzaakt het fort te ontruimen.

Reeds stonden de Engelschen op het punt zich van het verlaten fort meester te maken, toen een afdeeling van het Garnizoen onder Majoor P. LAZZARONI SCHWARTSZ en een deel der Nationale Garde (Schutterij) 160 man sterk, onder aanvoering van Kapitein LOUIS BRION kwam opdagen. Op het zien van de sterke stelling van den vijand op den berg, ontzonk aan den Majoor den moed en hij deinsde af. Nu nam Brion het koen besluit alléén met zijn manschappen den berg om te trekken, den vijand de gemeenschap met zijn schepen in de baai af te snijden en aan de Westzijde den berg te beklimmen. In den beginne stond hij wel aan het vuur van den vijand bloot, doch zoodra hij aan den voet van den berg was aangekomen, vlogen de meesten kogels over de hoofden heen of kletterden tegen de rotsen. Het is mogelijk, dat de vijand de macht van Brion niet kon overzien en deze overschatte. Zeker is het echter, dat de Engelschen een gelijk aantal manschappen en hun versterkte positie in hun voordeel hadden. Doch verbaasd over dit stoutmoedig waagstuk en bevreesd, dat de terugtocht naar hun schepen hun zou worden afgesneden, namen zij de vlucht, achtervolgd door de manschappen van Brion, naar het strand, waar zij bij de overhaaste vlucht in verwarring in de sloepen en in zee sprongen, waarbij velen in de golven of door het vuur der schutterij den dood vonden. De 4 achtergelaten kanonnen, de ammunitie, eenige krijgsgevangenen en de roem dezer overwinning was het loon voor den moed en het beleid van den 23 jarigen Brion. De laffe majoor Schwartsz werd door Gouverneur Changuion den 20sten Juni in arrest gesteld en naar Holland opgezonden om zich daar voor een krijgsraad te verantwoorden.

Lord Murray trok met zijn schepen af, doch overleed plotseling den 13 Juli daarna aan boord van zijn schip. Zijn lijk werd op Klein-Curaçao begraven.

Na het vertrek der Engelsche vloot ademde Curaçao weer vrij adem en kon de geleden schade herstellen. Vermoedelijk werd toen het corps vrijwilligers ontbonden. Van Brion vernemen wij verder niets meer, ook niet bij en na de inneming bij verrassing van het eiland door de Engelschen op Nieuwjaarsdag 1807.

Het meest voor de hand liggend is de veronderstelling, dat hij toen samen met zijn broer Theodorus zijn particuliere zaken is gaan behartigen en zich op den handel en vooral op de scheepvaart is gaan toeleggen.

Tien jaren later zullen wij hem zijn volle kracht zien ontplooien in den Venezolaanschen vrijheidsoorlog, toen opnieuw zijn strijdlustige geest over hem vaardig werd.

Ons goed recht.

„De moeilijkheid voor sommigen om de eischen te accepteeren, die nieuwe toestanden ons stellen, is zoo begrijpelijk. Want den schoonen droom, dat de openbare school geschikt zou blijken voor gansch de natie, hebben ook wij eens gedroomd, ook wij hebben den tijd gehad, dat wij de gemoedsbezwaren tegen het openbaar onderwijs bloot beschouwden als „moyens pour s' en servir" (als middelen om er zich van te bedienen)".

Deze woorden schreef het liberalen hoofdorgaan „Het Vaderland" in 1916, na de officieuse bekendwording, dat de Bevredigingscommissie tot overeenstemming was gekomen.

Inderdaad, wij herhalen: „De moeilijkheid voor sommigen om de eischen te accepteeren, die nieuwe toestanden ons stellen, is zoo begrijpelijk"

De openbare school is niet bruikbaar gebleken voor de heele natie.

Het is wederom een liberaal, minister Mr. Cort v. d. Linden, die ons in een officieel, in 'n Staatstuk — in zijn Mem. van Antwoord op de wijziging van art. 192 der Grondwet, — hiervan de reden zal geven.

„Voor een groot deel der natie is dit onderwijs niet overeen te brengen met de taak der ouders, zooals godsdienst en geweten die voorschrijven." Want — zoo zegt hij in hetzelfde stuk — „de opvoeding der kinderen is in de eerste plaats de taak der ouders. De Overheid het onderwijs ter hand nemend, verschaft den ouders bijstand om hun eigen taak te vervullen zooals 's Landsbelang dit eischt."

Ziedaar door een liberaal minister kort en pittig het groote, verpletterende argument der voorstanders van het Bijzonder onderwijs aangegeven.

Het wordt dan ook nu zoo goed als algemeen erkend, dat de ouders voor hun kinderen van welke richting ook een school kunnen eischen en oprichten volgens hunne eigen beginselen, in zooverre die niet strijden met de landswetten.

In Nederland is dit recht in de wet vast gelegd, en hier staan wij aan den vooravond van die wettelijke erkenning.

Het Bijzonder Onderwijs heeft daardoor gelijke Staatsrechten gekregen als het Openbaar. Zij zijn gelijkwaardig geworden.

Uit deze Staatsrechtelijke gelijkheid vloeit voort de algeheele financieele gelijkheid. Deze is derhalve niet een gunst aan het Bijzonder Onderwijs door den Staat verleend, maar een recht.

Want het moeten dragen voor een groot deel van eigen lasten door de voorstanders der Bijzondere school was een onrechtvaardigheid.

Het is wederom niemand minder dan dezelfde *liberale* minister, die deze onrechtvaardigheid openlijk erkende. „De Overheid zeide: Gij zijt vrij, maar gij bekostigt uw eigen onderwijs en tevens dat van uwe medeburgers. Deze ongelijke verdeeling van lasten wordt gevoeld als een onrechtvaardigheid en subsidieering alléén kan geen vrede brengen."

Van den strijd voor financieele gelijkstelling door de voorstanders van het Bijzonder Onderwijs gevoerd zegt hij: „Ik erken, dat uw strijd dien gij gevoerd hebt tot financieele gelijkstelling een rechtvaardige strijd is geweest."

Deze algeheele financieele gelijkstelling brengt echter niet met zich mede, dat de Staat het hoofd wordt van het Bijzonder evenals van het Openbaar Onderwijs. Volstrekt niet. Dit ware van de Bijzondere een Overheids- een Openbare school maken. Hiertoe echter heeft de Staat niet het recht, het rechtsbestaan toch van het Bijzonder Onderwijs als Bijzonder Onderwijs, is erkend.

Vandaar dat de liberale Unie op de vergadering in 1916, waarop zij het ingediende Wetsontwerp tot wijziging van artikel 192 van de Grondwet behandelde, de volgende verklaring aflegde „dat men genoegen dient te nemen met eischen van deugdelijkheid aan het Bijzonder Onderwijs te stellen, met inachtneming van richting van dit Onderwijs, die van gelijke kracht en van dezelfde waarde zijn van het Openbaar Onderwijs".

Vandaar dat op de algemeene vergadering der vrij-liberalen, in denzelfden tijd gehouden, zelfs de heer Tijdeman slechts gelijke technische eischen van deugdelijkheid verlangde „die geen inbreuk zouden maken op de vrijheid van richting."

Vandaar dat noch de Tweede noch de Eerste Kamer bij de behandeling van de Onderwijswet-De Visser aan de vrijheid van Onderwijs als zoodanig getornd heeft. De bijzondere scholen zullen naar eigen paedagogisch inzicht te werk kunnen gaan.

Op dien grond mag het Bijzondere Onderwijs in Nederland zijn eigen leermiddelen kiezen, zijn onderwyzers aanstellen na overleg met den schoolopziener en ontslaan. Dezen staan on-

middellijk onder de Schoolbesturen.

Dit alles is een logische konsekwentie van de vrijheid van het Onderwijs, welke door de politieke partijen is erkend en gewaarborgd.

Waar zou de vrijheid van het Onderwijs, de eigen richting blijven, als de Staat de leermiddelen voorschreef en de onderwijzers benoemde? Heel de vrijheid van het onderwijs werd een wassen neus.

Men houde 't in het oog. Het Bijzonder Onderwijs is geen Staats, geen Openbaar Onderwijs; daarom heet het juist Bijzonder Onderwijs.

Nu wordt er geklaagd, dat die financieele gelijkstelling zooveel kost.— Wie zal het ontkennen? Maar kan dat een reden zijn om een onrechtvaardigheid jegens een groote groep van burgers te bestendigen? Kan dat ooit een reden zijn, een recht, dat algemeen erkend wordt, nog langer te verkrachten?

Zouden die klagers ook willen hebben, dat *hun* recht verkort, aan *hen* onrechtvaardigheid werd aangedaan, onder het voorwendsel, dat het zoo duur is?

Dat het onderwijs in 't algemeen te duur is, zullen wij niet ontkennen. Het kon best met minder. Maar draagt het Bijzonder Onderwijs van dit dure onderwijs de schuld? Men zij eerlijk en erkenne, dat het opdrijven van het onderwijs niet aan het Bijzonder Onderwijs te wijten is. Het was steeds in 't verledene een groote grief van het Bijzonder Onderwijs, dat het Openbare oneerlijke concurrentie voerde, doordat het met volle handen kon graaien in de schatkist, terwijl het zelf voor een groot deel van aalmoezen en giften moest bestaan.

De schoolstrijd is geëindigd. En dat wordt in Nederland als 'n groot goed voor den bloei van het onderwijs beschouwd.

Minister Cort van der Linden zeide hiervan: „Ik erken, dat de pacificatie op onderwijsgebied van een onsschatbare waarde voor ons geheele volk is. Ik erken, dat men dan eerst zal komen tot de ontwikkeling van ons onderwijs" — en — daardoor zal „de voor de opvoeding der jeugd zoo verderfelijke klove tusschen gezin en school gedempt zijn."

Het liberale „Vaderland" voegde er bij: „Moge die pacificatie ons gansche onderwijs ten goede komen, en dat kan, omdat thans de tijd gekomen is, dat de voorstanders van beide takken van onderwijs allen deze leus zullen kunnen onderschrijven: Voortdurend opvoeren van gansch ons onderwijs'.

En de „Maasbode" sehreef in denzelfden tijd in 1916: „Wij weten door uitlatingen van meer dan één lid der linkerzijde, vooral van den Voorzitter van de (Bevredings) commissie, Dr. Bos, dat de verheffing van het onderwijs het doel was, waartoe zij den bevredigingsarbeid hebben verricht en gesteund." Hierop laat het blad dan volgen: „Welnu velen ter rechterzijde — en wij behooren tot hen — zijn evenzeer van meening, dat de angel, welke in het vleesch van het Nederlandsch lager onderwijs stak, de richtige ontwikkeling belemmerde, dat de schoolstrijd het volksonderwijs in zijn vollen omvang schade doet."

Laten wij ons artikel besluiten met nog twee zinsneden van minister Cort van der Linde aan te voeren: „De openbare school mag niet ontaarden in een propagandamiddel tegen het confessioneel onderwijs," — en — „De openbare school is niet neutraal, omdat neutraliteit de beste vorm van onderwijs is."

De Surinamer.

✠

Dr. P. J. H. Cuypers.

I.

Dr. P. J. H. Cuypers is den 3den Maart te Roermond op 94 jarigen leeftijd overleden.

Neerland's groote kunstenaar, wiens naam door heel de wereld een roep van bewondering heeft, is niet meer.

Een van Neerland's beste kunstenaars is heengegaan, een bouwheer van buitengewone grootte, wiens roemvolle naam wordt uitgeroepen door de talloozе kerken en monumenten, door den scheppenden kunstenaar in eigen meesterstijl over heel het land opgericht of gerestaureerd.

Te loquuntur saxa! „van u spreken de steenen". Deze lofspreuk, gegrift op een reuzenpoort te Salzburg, zou geschikt aangebracht kunnen worden op het voetstuk van het standbeeld, dat eventueel ter eere van haar roemrijken zoon door de dankbare stad Roermond mocht worden opgericht op het Roermondsche Munsterplein, in de schaduw van de eenige Roermondsche Munsterkerk.

Van u spreken de steenen! Ja, maar van u spreken ook de harten van de talloos velen in en buiten ons kleine landje, die uw schoonheidsscheppingen mochten leeren waardeeren, van de tienduizenden, die in uw bedehuizen, vrucht van uw medeteerenden, naar omhoog strevenden geest, ook hebben leeren bidden en mediteeren en liefhebben den God onzer Altaren, aan Wien gij bijna een eeuw lang heel uw machtigen arbeid hebt gewijd.

Thans is zijn onvermoeibare arbeidskracht stil gelegd.

Maar hierboven moge de Heer der heerscharen hem rijkelijk loonen door de aanschouwing der eindelooze Goddelijke schoonheid, waarvan hij in zijn levenswerk een afstraling heeft gegeven.

Dr. Petrus Josephus Hubertus Cuypers werd in 1827 te Roermond geboren. Na opleiding in het stedelijk College te Roermond, maakte hij zijn studiën aan de Kon. Academie voor Schoone Kunsten te Antwerpen, waar hij in 1849 den *prix d'excellence* en het diploma van architect verwierf; hij maakte kunstreizen door Frankrijk en Duitschland en vestigde zich te Roermond.

Later werden weer kunstreizen ondernomen door een groot aantal landen, waarna Dr. Cuypers zich te Amsterdam als architect vestigde en als leeraar werd aan de Normaalschool en Kunst-Nijverheidsschool, architect der Rijksmuseumgebouwen en Rijks-adviseur voor de monumenten van Geschiedenis en Kunst. Tevens werd hij Dom-Bouwmeester van de St. Martin te Mainz. (Duitschland.)

Van Amsterdam vertrok Dr. Cuypers weer naar Roermond, waar hij zich vestigde als firmant der kunstwerkplaatsen Cuypers en Co.

Tot zijn voornaamste werken behooren de herstelling van de Kathedraal van Mainz, St. Servaas en O. L. V. kerk te Maastricht, O. L. V. Munsterkerk te Roermond en vele andere kerken, het Huis ter Haar en vele burgerlijke gebouwen in Nederland en in het buitenland. Hij bouwde de Kathedraal te Breda, de Willibrorduskerk, Kerk van den H. Dominicus, Kerk van O. L. Vr. Onbevl. Ontv., Kerk H. Hart, Centraalstation, Rijksmuseum te Amsterdam en een menigte kerken en andere gebouwen, zoowel in ons land als in het buitenland.

Een massa eereteekenen en onderscheidingen vielen den overledene ten deel. Hij was: commandeur in de orde van den Nederl. Leeuw, grootofficier in de orde van Isabella la Catholica, officier van het Legioen van Eer, ridder in de orde van den H. Gregorius den Grooten, ridder in de orde van de Eikenkroon. en van de meeste Europeesche ridderorden. Hij was doctor honoris causa van drie Universiteiten, Royal Gold medalist of the Royal Institute of British architects, Membre Associé de l'Institut de France, vice-president der bouwkundige jury van groep II, en der hoogste jury op de wereldtentoonstelling te Parijs in 1900; voorzitter van de jury in den in den prijskamp (Prix de Rome) der Schoone Bouwkunst bij de Rijksacademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam, en van de Technische Commissie voor de veredeling van het ambacht; eerelid van het bestuur van het Kon. Oudheidk. Genootschap te Amsterdam, la Société des Architectes Français te Parijs, la Société des Architectes Français du Nord de la France; Architectura et Amicitia te Amsterdam; lid van de academie van Beeldende Kunsten van Weenen, Petersburg, München, Berlijn, Stockholm, Brussel, Antwerpen, New-York, Philadelphia; membre de l'Académie d'Archéologie à Bruxelles; id. du comité permanent pour le congrès international des Architectes à Paris; lid van de commissie voor de herstelling van de grafelijke zalen op het Binnenhof te 's-Gravenhage; hij was van 1891 — 1896 lid van den gemeenteraad te Amsterdam, daarna van dien te Roermond; medeoprichter van de Gilde St. Luc van St. Thomas te Gent en de Kunstnijverheid „Quellinusschool" te Amsterdam.

De eeuwig-jonge grijsaard heeft tot in zeer ouderdom steeds gewerkt met de frischheid van de jeugd. De jaren hadden geen vat op zijn werklust, inspiratie en energie.

Niet omdat de jaren stegen en het lichaam verouderde, bleef de geest bij het oude en profeteerde dat als het *alleen goede*. Neen, zoo iemand, dan heeft Dr. Cuipers niet enkel in de leiding op zijn kunstinrichting, maar ook in zijn bouwwerken getoond, andere kunstvormen te kennen en te beminnen, met zijn tijd ook te kunnen meegaan. Hij heeft bewezen, dat zijn geest in staat was, de grootheid en breedheid van inzicht te bezitten, om zich te verjongen met nieuwere tijden en nieuwere kunstbegrippen.

Behalve een groot kunstenaar was de overledene een man vol diepen godsdienstzin en een warmvoelend katholiek.

Ter gelegenheid van de viering van zijn 90sten verjaardag in het Rijksmuseum bracht hij in zijn woord van dank, voor de hem bewezen eer en hulde, op de eerste plaats zijn innigsten dank aan God.

„Wanneer ik — aldus toen Dr. Cuypers — op het gebied der kunst iets goed heb gedaan, dan komt daarvoor in de eerste plaats lof toe aan God, den Oppersten Bouwheer, Wiens heerlijkheid zich afspiegelt in de werken Zijner handen, aan Hem, den Oppersten Kunstenaar.

„In Hem de onvergankelijke bron van alles, wat waar, goed en schoon is, heb ik mijn kracht gevonden. Dank aan Hem, die mij schonk werklust, levenskracht en bezieling. Dank aan Hem, die mij deed vinden het vertrouwen en de waardeering noodig voor het vervullen van mijn levenstaak."

Dr. Cuijpers is niet meer. In hem verliest Nederland een zijner allergrootste mannen. Wat hij wrochtte zal zijn herinnering levendig houden tot in verre nageslachten.

(Wordt vervolgd.)

De Plechtige Ontvangst van Gouverneur Helfrich in Carácas.

El Boletin Comercial heeft ons deze week door de publicatie van eenige telegrammen van Caracas reeds op beknopte wijze op de hoogte gebracht van de plechtige ontvangst van Gouverneur Helfrich in de Venezolaansche hoofdstad.

Doch die telegrammen zijn slechts een zwakke echo van de schitterende verslagen in *El Nuevo Diario* en *El Universal* van Zondag en Maandag 10 en 11 April, beide hoofdorganen van Carácas.

Talrijke foto's o. a. van de ontvangst aan het station te La Guayra en Caràcas, groep van gouverneur Helfrich met gevolg en hooge functionarissen der Regeering in de weelderige woning den Gouverneur tot zijn verblijf ter beschikking gesteld, de officieele receptie bij President Dr. Marques Bustillos, eveneens bij het verlaten van het Paleis *Miraflores*, een kiekje op de eeretribuum op het terrein der wedrennen enz.

De geheele eerste bladzijde van *El Nuevo Diario* van Zaterdag 9 April, den dag der aankomst in La Guayra, was geheel in beslag genomen door de foto's van Hunne Majesteiten Koningin Wilhelmina en Prins Hendrik, van den Hollandschen Gezant d'Artillac Brill, en de prachtige woning, waar Gouverneur Helfrich in Caracas logeert.

Deze weelderige villa, eigendom van Generaal Manuel Corao, is aan de Regeering door den eigenaar aangeboden, om den Hoogen Gast en zijn gevolg gedurende die 14 dagen tot een aangenaam en confortabel verblijf te dienen. Artikelen van welkom, een officieel feestprogram, een enthusiast artikel over het eiland Curaçao, dat zooveel aangename herinneringen voor honderden Venezolanen in het geheugen terugroept, luisteren diezelfde bladzijde in *El Nuevo Diario* op.

Bij aankomst van de "Oranje Nassau" te La Guayra Zaterdag 9 April s'morgens ten 8 uur werd door het fort *La Vigia* een saluut van 7 schoten gelost en Gouverneur Helfrich met zijn gevolg terstond daarna aan boord door een Commissie namens de Regeering verwelkomd. Aan den wal stond een andere commissie van ontvangst van de burgerlijke en civiele autoriteiten der stad met den Heer A. de Veer, vice-consul van Holland, om den hoogen gast te begroeten.

De Regeering had een expres-luxe trein ter beschikking gesteld om de gasten van La Guayra naar de hoofdstad te brengen. Ook de Heer Alfonso Tiddens, secretaris der Hollandsche Legatie en echtgenoote, (dochter van den Heer d'Artillac Brill) vergezelde den Gouverneur op dit traject.

Ten 8½ uur vertrokken kwam de trein even over 10 uur te Carácas aan.

Bij aankomst in het station werd Gouverneur Helfrich verwelkomd door den Heer d'Artillac Brill, den Hollandschen Gezant, en een groot getal autoriteiten en vertegenwoordigers der Hooge Regeering en vele Hollanders in de hoofdstad woonachtig. Hierna werden de reizigers per auto's naar de weelderige woning geleid, die den Gouverneur en gevolg door de Regeering als residentie is aangeboden. *El Nuevo Diario* zegt hiervan: „Van deze woning behoeven we niets te zeggen. De eigenaar is een vermogend heer en dit is voldoende om zich een denkbeeld te vormen van de weelde en confort, waarmede ZExc. Gouverneur Helfrich hier omringd is."

Alle vertrekken van dit paleis werden in oogenschouw genomen, waarnaar de autoriteiten zich verwijderden, terwijl een beambte van het Ministerie van Buitenl. Zaken en luitenant Jones Parra, door den Minister van Oorlog en Marine speciaal als adjudant den Gouverneur tijdens zijn verblijf in Caracas toegevoegd, achterbleven.

Dienzelfden dag ten 4½ uur bracht Gouverneur Helfrich en zijn gevolg een officieel bezoek bij den Provisioneel President Dr. Marquez Bustillos in het paleis *Miraflores*, waarbij de voornaamste burgerlijke en militaire autoriteiten tegenwoordig waren.

Door den Hollandschen Gezant werden de hooge gasten aan den President voorgesteld en de hartelijkste woorden van sympathie gewisseld.

Hierna werd nog een officieel bezoek gebracht aan den Minister van Buitenlandsche Zaken in het paleis *Casa Amarilla*.

Later op den dag werd door den dienstdoenden adjudant van den President door het afgeven van een kaartje en door den Minister van Buitenl. Zaken persoonlijk aan Gouverneur Helfrich een contra bezoek gebracht in zijn woning.

Zoo eindigde de eerste dag.

Reeds daags vóór de aankomst in La Guayra waren door de Regeering Gouverneur Helfrich, Minister Karnebeek in den Haag en de Hollandsche gezant d'Artillac Brill benoemd tot groot officier der Orde van het Borstbeeld van den Bevrijder (2e klas.)

De plechtige uitreiking daarvan zou den volgenden dag Zondag 's morgens ten 9 uur persoonlijk door den President der Republiek plaats vinden.

Vóór het Paleis *Miraflores* stond een bataljon van het Regiment *Bolivar* onder commando van Kolonel C. Hernandez opgesteld.

Vóór de receptiezaal vormden de Cadetten der Militaire School de eerewacht.

Bij de aankomst van Gouv. Helfrich en gevolg werd door het militaire muziekkorps het Hollandsche volkslied gespeeld.

Kort daarop verscheen de President Dr. Marquez Bustillos, gevolgd door een schitterenden stoet van de hoogste autoriteiten der hoofdstad, begroet door het Venezolaansche Volkslied.

Ook een talrijke groep dames van de Hollandsche kolonie en de hooge aristocratie van Caracas waren getuigen van deze plechtigheid.

De President had op zijn zetel tusschen den Gezant van Holland en den Gouverneur van Curaçao plaats genomen.

Twee officieren droegen een driekleurig zijden kussen, waarop de eereteekenen der Bolivarorde lagen, terwijl in het voorbijgaan de eerewacht der cadetten het militaire saluut bracht en de muziek het Venezolaansche volkslied speelde.

De President hechtte Gouvr. Helfrich en den gezant d'Artillac Brill de versierselen der Bolivarorde op de borst, waarbij hij de groote verdiensten van beide personen in het licht stelde om welke reden hij in naam der Natie de hoogste eer, waarover de Republiek beschikking heeft, aan hen schonk.

Mede uit naam van Gouverneur Helfrich dankte de Heer d'Artillac Brill in gevoelvolle bewoordingen voor deze hooge onderscheiding en sprak zijn bewondering uit voor de onvergankelijke glorie, waarvan de versierselen der orde van den Bevrijder het symbool zijn.

Deze imponeerende plechtigheid heeft op alle aanwezigen een onvergetelijken indruk achtergelaten.

Na afloop hadden de wedrennen in het Hipodroom plaats, waarbij de hooge gasten en de hooge autoriteiten op de eeretribune hadden plaats genomen om hiervan getuigen te zijn.

Des namiddags had in het Nieuwe Circus ter eere van de hooge gasten stierengevechten plaats, waarbij de élite van Caracas en een menschenmassa van 10 tot 12000 personen getuigen was.

Het slot van dezen tweeden dag (Zondag) was een feestmaal door Gouverneur Helfrich aan Generaal Juan C. Gomez, Gouverneur van het Federaal District aangeboden. Een zeer groot aantal genoodigden had aan den feestdisch plaats genomen. Gouverneur Helfrich bracht een heildronk uit op Generaal Juan Vicente Gomez, hoofd commandant van het leger en verkozen President der Republiek, op Dr. Marquez Bustillos, provisioneel President en op den bloei en voorspoed van Venezuela.

Op het program voor Maandag stond een schitterend banket ten 8½ uur 's avonds door den Ministerraad in het paleis der Kanselarij "Casa Amarilla" aan Gouverneur Helfrich aangeboden. Aan dit feestmaal namen deel:

Generaal C. Parra Picon, Vice-President der Republiek, alle Ministers, Generaal Juan C. Gomez, Gouverneur van Caracas, Generaal José Vicente Gomez, Generaal-Inspecteur van het leger, en verdere hooge autoriteiten in het geheel 75 personen.

Het paleis en vooral de feestzaal was op een schitterende wijze versierd door een uitgezochte bloemenpracht en door een weelde van electrisch licht.

Aan den feestdisch bracht de Minister van Buitenlandsche Zaken een heildronk uit op H. M. Koningin Wilhelmina, op haar vertegenwoordiger in Venezuela, op de Kolonie Curaçao en Gouverneur Helfrich, sprak den wensch uit dat de diplomatieke betrekkingen, die onlangs gelukkig weer waren aangeknoopt tusschen de beiden landen, onverbroken mochten blijven gehandhaafd, opdat die hartelijke vriendschapsband tusschen de beide naties in de toekomst tot een meer levendige samenwerking, tot wederkeerig welzijn en bloei moge prikkelen.

Gouverneur Helfrich deze hartelijke toespraak beantwoordend, uitte zijne bewondering voor de schitterende ontvangst en gastvrijheid die hem sedert zijn aankomst was ten deel gevallen. Al de betuigingen van sympathie, waarmede hij zich omringd zag, hadden zijn stoutste verwachtingen verre overtroffen en noopten hem nog te meer tot eerbiedigen dank, dien hij wilde vertolken door den oprechten wensch voor het heil van den hoogverdienstelijken Generaal J. V. Gomez, voor Dokter Marquez Bustillos en geheel het Venezolaansche volk.

Ook de Heer d'Artillac Brill, de Hollandsche Gezant, dankte geroerd voor de sympathieke woorden uitgebracht op H. M. de Koningin.

Het verdere gedeelte van het officieel program door de Regeering ter eere van haren Gast opgemaakt, bevatte voor

Dinsdag 12 April

Five o clock tea in de *Club Venezuela,* aangeboden door President Dr. Marquez Bustillos.

Woensdag 13 April.

Op uitnoodiging van den Gouverneur van het Federaal-District werd een bezoek gebracht aan het Station voor Radio-Telegrafie, het Gebouw van den Openbaren Gezondheidsdienst, de Waterleiding van Caracas, de School van Kunstnijverheid en een autotocht door de omstreken van Caracas.

Bij dit bezoek aan het Draadloos Station zond Zijne Excellentie Gouverneur Helfrich het volgende draadloostelegram uit Caracas aan:

Mr. J. B. Gorsira,

waarnemend Gouverneur,

Curaçao

„Hartelijke groeten aan de ingezetenen van Willemstad.

Gouverneur Helfrich."

Donderdag 14 April.

Ten 9 uur 'smorgens. Als een hulde aan Simon Bolivar, den Bevrijder, zal in het Nationaal Panteon, een herinneringskrans door ZExc. Gouv. Helfrich in naam der Kolonie Curacao aangeboden worden. Daarna een autotocht buiten Carácas en een lunch bij den Gouverneur van Carácas, waaraan ook de President Dr. Marquez Bustillos deelnam.

Vrijdag 15 April.

Bezoek aan het Huis van Bolivar den Bevrijder, het Boliviaansch Museum, het Federaal Paleis, en de militaire school.

Zaterdag en Zondag 16 en 17 April.

Bezoek aan de stad Maracay, bij Generaal Juan Vicente Gomez, verkozen President der Republiek en Hoofdcommandant van het Nationaal Leger.

Van Maracay wordt de reis naar Valencia voortgezet, waar de plechtige ontvangst plaats vindt door de autoriteiten, waarnaar vertrek naar Puerto Cabello. Hier zal Gouverneur Helfrich met gevolg scheep gaan aan boord van een der schepen der Red D line naar Curaçao.

Elken avond tijdens het verblijf in Caracas zullen er muziekuitvoeringen voor de woning van den Gouverneur plaats vinden.

Buiten dit officieel program om, vonden wij nog vermeld een bezoek door den Gouverneur gebracht op Maandag morgen 11 April aan de Rijks-Cementfabriek en Textielfabriek, op uitnoodiging van Generaal Juan

C. Gomez, Gouverneur van Caracas.

Voor 15 April te 11 uur A. M. was den Gouverneur en gevolg een lunch aangeboden door Kolonel Elias Sayago, Directeur van de Militaire School.

Hoe uitgebreid ons verslag ook geworden .is, toch hebben wij niet dan vluchtig hier en daar het voornaamste opgeteekend van deze schitterende ontvangst.

Tot slot voegenwij hierbij onze hartelijke gelukwensch aan ZExc. Gouverneur Helfrich voor de hooge onderscheiding der Bolivarorde hem geschonken en verheugen ons de ondubbelznniige blijken van simpathie door Regeering en bevolking van Carácas aan den Gouverneur en onze kolonie bewezen.

INGEZONDEN.

HONDSDOLHEID en DIERENBESCHERMING.

April is weer in 't land, de maand waarin men menig arm bezorgd moedertje hier zeggen hoort: *ta com lo mi haci pa scondé ?*. Bange dingen staan dus te gebeuren! Oordeel, lieve Lezer

Een koppel, met geweer gewapende dienaren der Arubiaansche Gerechtigheid trekt dra haar deur speuroogend voorbij, voortsleurend een gebonden deliquent, die zijn doodsangst luidkeels uitgilt, want ter dood is hij veroordeeld.

Geen wonder, zegt Gij lieve Lezer, dat de moeders haar dochters bergen achter gesloten deuren waar zulk tuig rondloopt en door de Gerechtsdienaars wordt opgespeurd en opgepakt!

Maar, lieve Lezer, maak daarom ons goede Aruba niet al te zwart. Wel loopt hier tuig rond: dieven, die in één nacht de aren van alle maishalmen in 't veld snijden, vruchten van een half jaar arbeid en zorg; dieven, die eén arme weduwe haar dure meloenen en patia's ontstalen, die zij gekweekt had in den drogen tijd door water aan te slepen, iederen dag uit haar put; nijdigaards, die de eenige ezelin dierzelfde weduwe toetakelden met een kapmes, zoodat het afgrijselijk was het arme beest te zien, hartverscheurend de klachten te hooren der vrouw, moeder van vijf kleine kinderen; brood-, dieven die dynamiet werpen in de school visschen en het den armen eerzamen visscher onmogelijk maken zijn duur verdiend brood te winnen, doordat de voor altijd gevluchte visch plaats maakte voor de op het doode aas afgekomen haaien.

Boosdoeners, ja er loopen er rond, maar over 't algemeen doen die van hier buiten toch aan kinderen noch dochters kwaad. Zij worden ook niet opgepakt of opgespeurd door het zoekend oog der Hermandad.

Neen, niet zij, hoe boos ook hun werken, zijn het, die in Mei de balans der geblinddoekte Gerechtigheid hier in eens zoo snel doen overslaan en Haar de fiolen haars toorns zoo grammoedig doen uitgieten. Neen, niet voor hen sluiten de vrouwtjes overdag haar deuren en waarschuwen zij beangstigd haar kinderen en dochters; immers als die komen zouden, van verre zouden zij verraden worden door haar hondje, dat slapend waakt aan haar voet.

Maar nu is het al April; nog eenige weken en de speuroogen zullen rondloeren ook om haar huis. En haar keffertje zal aanslaan om haar te waarschuwen tegen de indringers en zich zelf te verraden door zijn plichtgetrouwheid!

Och hadden ze die Vrouwe Gerechtigheid dien doek ook maar om de *ooren* gebonden!... Vrouwtje, voor vijf gulden doen ze het en doen ze uw hondje geen strop om den nek, maar een medalje, een talisman om den hals, die zijn leven behoudt!.... Maar ik heb geen vijf gulden, hoe kom ik aan vijf gulden ineens in dezen tijd?.... Dan wordt uw hondje opgepakt.... Ai Dios! en wie zal mij dan waarschuwen tegen het dieventuig dat met den dag brutaler wordt? Op de Politie kunnen wij menschen hier niet rekenen; ik zelf lig met mijn kinderen, afgewerkt des nachts in diepen slaap....

Maar die honden vallen de schapen aan, telkens komen klachten in bij het Politiekantoor.... Mijnheer, mijn hondje zou schapen dooden? En ze zouden hem hier in de buurt, waar we allemaal een paar schapen hebben, in leven laten? Neen, Mijnheer. wel is het waar, dat onze schapen dikwijls door sterkere honden worden verscheurd, maar dat zijn niet onze hondjes, Mijnheer, maar groote, amerikaansche honden van de Playa (stad.) Nog onlangs hebben onze jongens er vijf van de negen doodgeslagen, toen de bloedbeesten, na op veel plaatsen reeds te hebben gemoord, in de laatste koraal juist zes schapen hadden verscheurd; die bloedhonden hadden de medalje om, Mijnheer, en onze jongens dankten O. L. Heer, dat zij er heelhuids afkwamen, zoo woedend waren die groote buldoggen. „Ai, ta com mi ta haci pa scondé?" hoe leg ik het aan om hem te verbergen?.... Ja, moedertje, verberg het trouwe heestje, anders wordt het dol, dol van angst, dol door den mensch!

Ziedaar, Mijnheer de Redacteur, de toepassing in beeld gebracht der keur op de honden hier op Aruba.

Dat de bedoeling der wet goed is staat bij mij vast. Maar even vast ook staat, dat door de toepassing het beoogde doel niet wordt bereikt en dat op derzelver billijkheid in menig geval veel te zeggen valt. Zou billijke wijziging in wet en toepassing niet mogelijk zijn?

Dank zeggende voor de plaatsruimte

Uw. dienstv. dienaar

Pastoor van de Pavert.

Aruba, De Noord 4 April '21.

Berichten uit de Kolonie.

Het Eeuwfeest van Admiraal Brion.

Zondag ll. is hier een Commissie gevormd, die de viering van het eerste Eeuwfeest van het afsterven van ADMIRAAL LUIS BRION op 27 September a. s. zal voor bereiden.

Deze commissie kwam bijeen ten huize van den Venezolaanschen Consul, den Heer H. LEYBA, en bestaat uit de Heeren;

HERMAN LEYBA, Venezolaansche Consul, Eerevoorzitter.
A. D. CAPRILES, Voorzitter.
J. J. NEIRA, Colombiaansche Consul, 1ste Ondervoorzitter.
HENRY PERRET GENTIL, 2de Ondervoorzitter.
F. W. P. WINKEL, Penningmeester.
JOSSY M. L. MADURO, Secretaris.
MIGUEL BETHENCOURT.
R. S. DE LANNOY.
C. S. GORSIRA J. P. E. ZN.
W. M. HOYER.
D. DARIO SALAS.
EMILIO L. HENRIQUEZ.

ADMIRAAL PEDRO LUIS BRION werd 6 Juli 1782 op Curaçao geboren, ontving zijn opvoeding in Holland, kwam in 1803 weer op ons eiland terug, streed mede in den Venezolaanschen onafhankelijksoorlog en stierf op Curaçao 27 September 1821 op 39jarigen leeftijd. Zoowel in Holland tegen de Engelschen en Russen, en hier tegen het Engelsche leger van Lord Murray en in Venezuela tegen de Spanjaarden, heeft hij zich door zijn heldhaftig gedrag onderscheiden en tegenover dit drievoudig Vaderland buitengewoon verdienstelijk gemaakt.

In een paar artikelen zullen wij een levensschets van Admiraal Brion ontwerpen volgens de archieven der kolonie, officieele documenten en gezaghebbende schrijvers en zóó de beteekenis van dezen merkwaardigen man en nationalen held van Venezuela in het licht stellen.

MUZIEKUITVOERING.

Programma.

1	Au pas Camarades Pas Red	Bernard
2	Ouverture Egmont (1e uitv.)	L. v. Beethoven
3	Sourire d'Avril Valse	M. Depret
4	Les Cloches de Corneville fanttaisie	Planquette
5	Die Post im Walde	A. Schaefer
6	Fantaisie sur Mignon	A. Thomas
7	Blanco y Rojo Danza	Martinez
8	De Werkstaking der Muzikanten March	Ch. Geng.

Zondagavond om 7.30 uur Overzijde.

De haven van Kingston.

Berichten uit Jamaica ontvangen melden, dat de Regeering 5 miljioen dollar heeft toegestaan om de haven van Kingston te verbeteren om aldus de schepen meer aan te lokken, die op hun doorreis zijn door het Panama-Kanaal.

Het Britsche Gouvernement is voornemens aan Kingston een der drijvende dokken te schenken, die Engeland van Duitschland heeft opgeëischt.

Officieele berichten.

Aan den commies der belastingen op Bonaire A. Nicolaas is tot verder herstel van gezondheid 1 maand verlofsverlenging verleend.

De fuselier J. F. Warner is ontheven van zijn verdere werkzaamstelling bij de politie.

Aan den gouvernements-geneeskundige S. A. Fernandez is op zijn verzoek eervol ontslag vit 's Lands dienst verleend.

Aan den kommies-verificateur der belastingen G. van Kampen, is een jaar verlof naar Nederland verleend wegens 10 jaar dienst.

Aan den hoofdagent van politie S. M. Bogerd, is tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar Nederland verleend.

De Gouv.-geneesk. T. J. Gaerste is belast met de armenpraktijk in het 4e en 5e district.

Z. K. H. Prins Hendrik.

A. s. Dinsdag 19 April viert Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden zijn 45e verjaardag.

~~Moge Z. K. H. nog lang voor het~~ Koninklijk Gezin gespaard blijven.

Ook Prins Hendrik mocht een bewijs van sympathie ontvangen van den President van Venezuela.

Den 2 April werd Z. K. H. door de Regeering van Venezuela de medalje van de *Instrucción Pública* toegekend.

Regen.

De regen blijft aanhouden en nu en dan bij kleine buitjes neer te vallen. Dinsdag en Woensdag waren meer bijzonder vrijgevig. Het zijn buitjes, die toch hun waarde hebben om de aarde frisch, het jonge groen in leven, en de regenbakken op peil te houden.

Amerikaansche Vliegeniers.

Telegrammen uit Washington deze week hier gepubliceerd melden, dat twee vliegmachines, bemand met vliegeniers van de Amerikaansche Marine Vrijdag 8 April uit Washington zijn opgestegen en via Miami (Keywest) te Guantànamo, een haven op de Zuid-Oost kust van Cuba zijn aangekomen. Vandaar hebben zij Woensdag de reis naar Haïti voortgezet. Het eindpoel der reis is via Porto Rico naar de Virgen eilanden (St. Thomas) te gaan.

De Pest op Porto-Rico.

Volgens een bericht in *La Cruz* is de pest op Porto Rico nog niet tot staan gebracht. De eigenlijke haard der ziekte is in de hoofdstad San Juan in de handelswijk. Reeds 15 lijders werden naar het Hospitaal overgebracht, waarvan reeds 10 overleden zijn.

De booten van de *Red D line* brengen geen vracht of passagiers van Porto Rico hier aan, en onderhouden daar evenmin verkeer met den wal.

SS. Commewijne.

Met de *Commewijne* is Dinsdag naar Amsterdam vertrokken de Heer F. STEL en echtgenoote, na verscheidene jaren alhier als Onderwijzer aan de Hendrikschool werkzaam te zijn geweest.

Met dezelfde boot vertrok ook weer naar Suriname Dr. S. FERNANDEZ, na korten tijd de geneeskundige praktijk in de benedendistricten te hebben uitgeoefend.

Gebrek aan Dokters.

De uittocht van geneeskundigen uit onze kolonie wordt beslist verontrustend.

De volgende week vertrekt met ziekteverlof onze havendokter Dr. Gerstl. In begin Juni verlaat de wnd. Chef van den Geneeskundigen dienst Dr. J. P. Evertsz, na 25 jaar hier de praktijk te hebben uitgeoefend, voor goed onze kolonie.

Veertien dagen geleden ging Dr. Ph. de Haseth Moller per *Stuyvesant* via Colon, Havana en-New-Orleans een vacantiereis maken voor vier maanden door de Vereenigde Staten.

Deze week vertrok Dr. S. Fernandez, in den laatsten tijd in de beneden districten werkzaam, voor goed naar Suriname.

Op Dr. Ellis, die dezer dagen met de "Estelle" van St. Eustatius wordt terugverwacht, valt niet te rekenen, daar deze tot nu toe bijna doorloopen ziek is geweest.

Geruchten loopen dat Dr. C. J. Samson van Bonaire dezen zomer eveneens naar Holland zal vertrekken.

Van Dr. Nunes, die het vorig jaar naar Holland ging en op St. Martin werkzaam was, is nog niet met zekerheid bekend of hij weer in de kolonie zal terugkeeren. Gelukkig heeft deze in Dr. Polak een plaatsvervanger gekregen.

Het vorig jaar vertrok Dr. Abercrombie, van St. Eustatius, en verliet den Curaçaoschen dienst.

Behalve de drie eerst genoemden, zijn al de overigen Surinaamsche geneeskundigen, opgeleid aan de Geneeskundige School te Paramaribo.

Het schijnt, dat in de laatste jaren onze kolonie niet meer zooveel aantrekkelijkheid bezit voor deze dokters als in de eerste jaren. Ten minste tegenwoordig geven de meesten hunner er de voorkeur aan naar Suriname terug te keeren. Dat Suriname zelf in den laatsten tijd een groot te kort aan dokters heeft, hen beter salarieert en betere vooruitzichten opent, schijnt hierbij wel de voornaamste rol te spelen, en maakt het bebrijpelijk, waarom zij liever in hun eigen land willen werkzaam zijn.

Voor onze kolonie dreigt echter een noodtoestand. St.Eustatius is reeds zonder dokter.

Ook nog andere plaatsen loopen datzelfde gevaar, wanneer het tekort niet heel spoedig wordt aangevuld.

Vorig jaar behaalde Dr Arends zijn artsdiploma te Amsterdam en is nu op Aruba werkzaam. Spoedig daarna slaagde nog een andere Arubiaan voor zijn artsexamen, doch wordt deze onbegrijpelijkerwijze nog in Holland terug gehouden om nog voor eenigen maanden aan zijn militieplicht te voldoen.

Wij weten met zekerheid dat verschillende Oostenrijk-Hongaarsche dokters bereid zijn zich hier te komen vestigen, doch het Ministerie in den Haag, hiervan op de hoogte, neemt blijkbaar geen notitie van onzen noodtoestand. Moet dat maar zóó blijven voortduren?

Voetbal-Sport.

Vandaag is het match tusschen *Sarto II* en *Jong Holland II*.

Morgen tusschen *Sarto I* en *Juliana I*. Aanvang half vijf.

De West-Indische Gids.

Inhoud van afl. II (Maart) van den 2den jaargang.

Een Nederlandsch getuige omtrent de plaats, waar Columbus begraven ligt, door Prof. J. C. VAN EERDE.— Een zeer interessant artikel van Mr. B. DE GAAY FORTMAN: Een bladzijde uit de Geschiedenis van St. Eustatius, dat den fabelachtigen bloei en de inneming van St. Eustatius in 1781 beschrijft. — De toekomst van verschillende cultures in Suriname door Tj. PYTTERSEN. — Aanleg van groote verkeerswegen. — De Koloniale Spoorweg in Suriname.

Ontwerp-Begrooting 1922.

Wij ontvingen gisteren avond de nieuwe ontwerp-begrooting voor het jaar 1922. De volgende week zullen wij beginnen de *Memorie van Toelichting* te publiceeren.

In- en Uitvoer in Maart.

Gedurende de maand Maart werd hier ingevoerd aan *ruw olie van Maracaibo:* 10.063.139 K.G. van Tampico: 7.148.000 KG., te zamen 17.211.139 KG. of ruim 17.000 ton ruw olie. Deze hoeveelheid werd in 18 reizen per kleine tankbooten en lichters van Maracaibo en met één groote tankboot de *War Begum* van Tampico.

Uitgevoerd werd aan *stookolie* door 10 stoombooten 9.859.293 KG. en 985 kisten gasoline en 85 kisten kerosine.

Aan *Phosphaat* van Santa Barbara werd uitgevoerd 3 scheepsladingen te zamen 6 304.280 K.G.

Aan *Stroohoeden* 2.313 dozijn.

Voor de vele blijken van belangstelling ondervonden gedurende de ziekte en het overlijden van onze inniggeliefde moeder en behuwdmoeder

MEVR. DE WED.

J. A. DE VEER-ODUBER

betuigen wij hierbij onzen hartgrondigen dank.

Aruba 8 April 1921.

A. J. F. de Veer.
J. de Veer
R. M. Arends.

Officieele berichten.

(Van de vorige week.)

De schrijver, waarnemend klerk op Aruba H. Oduber is benoemd tot 2de klerk.

De heer J. H. R. Beaujon is benoemd tot tijdelijk 2de beambte en werkzaam gesteld op het postkantoor alhier.

De onderwijzeres 4de klasse op St. Martin Mej. M. Arrindell is eervol ontheven van de tijdelijke waarneming der functien van hoofd der school te Beneden Prinsenkwartier aldaar.

Aan den agent van politie 2de klasse A. Emers is tot herstel van gezondheid 14 dagen verlof verleend.

De Gouverneur heeft, overwegende, dat een voorgenomen reis naar Venezuela een voorziening noodzakelijk maakt, het dagelijksch beleid van zaken, met ingang van den 7n. April, tot Z. E's terugkeer van bovenbedoelde reis, opgedragen aan den Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur.

Aan den agent van politie 2de klasse D. M. Lard, is tot herstel van gezondheid 14 dagen verlof verleend.

Aan den Advocaat-generaal bij het Hof van Justitie alhier E. S. C. de Veer Abrahamsz, is tot verder herstel van gezondheid, een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den deurwaarder-cipier enz op Aruba A. M. van Embden is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

De korporaal bij de rustende schutterij alhier Louis Rodriguez is benoemd tot bode bij de schutterij.

Aan den gouvernements-geneeskundige belast met den havendienst, tevens Directeur van de quarantaineplaats Dr. M. Gerstl is tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar Nederland verleend.

Aan den gouvernements-geneeskundige G. R. Hopkins van Aruba is tot herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan de onderwijzeres 2de klasse aan de Wilhelminaschool Mevr. E. A. Vooren- van Romondt is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den tijdelijken agent van politie C. van Amersfoort is tot herstel van gezondheid 14 dagen verlof verleend.

BUITENLAND.

Een voordeelige plaag.

Men weet, dat jaren geleden door een onvoorzichtige naar Nieuw-Zeeland konijnen werden ingevoerd. Het bleek spoedig, dat de dieren daar geen natuurlijke vijanden hadden in klimaat, in flora en fauna en zich ongekend snel vermenigvuldigden.

De boeren wisten geen raad, moesten de kostbaarste maatregelen nemen om de veldgewassen te beschermen en ten slotte stiervan zelf de bosschen uit, doordat de langooren de schors der boomen afknaagden.

Om nu — aldus de „Commerce Reports" der Ver. Staten — aan dat gevaar te ontkomen, had de Nieuw-Zeelandsche regeering den farmers de verplichting opgelegd om ieder jaar een aantal konijnen in evenredigheid met de grootte hunner terreinen te dooden op straffe van zeer zware boete.

En wat bleek ? De huid van dit knaagdier, met zooveel kunst door de moderne industrie bewerkt, steeg zoo hoog in waarde, dat de toestand plotseling geheel en al veranderde, waardoor de ramp, die Australië bedreigde, veranderde in een bron van zeer groote inkomsten voor deze eilanden, Zoo leverde het afgeloopen jaar 1919 het konijn aan de Nieuw-Zeelanders het aanmerkelijke bedrag op van 22 millioen gulden, vertegenwoordigende bij den verkoop in Europa en de Vereen. Staten 14 millioen huiden, met een waarde van 20 millioen gulden en 1.400.000 stuks bevroren vleesch. Ook het afgeloopen jaar 1920 waren de inkomsten merkwaardig: tal van schapenfokkers hebben hun schapenteelt opgegeven, hun terreinen zelfs opengesteld voor de konijnen om zich de groote verdiensten te verwerven van dit vroeger zoo verwenschte knaagdier.

Byzantium contra Rome.

Bekend is de geweldige actie, door Engelsche en Amerikaansche methodisten in katholieke landen en landstreken ontwikkeld, waarbij de „Chr. Jongemannen-Ver." een groote rol speelt in het lokken en trekken en verneutraliseeren der jeugd.

Het is de oude methode der ondogmatische protestanten: de leer, de waarheid op den achtergrond dringen, den nadruk leggen op de moraal en aldus een schijnbaar schoonen toren bouwen zonder fundament.

Van de rots worden de onvoorzichtigen naar het drijfzand gebracht.

Maar ook de Anglicanen, gesteund door of althans steunend op hun regeering, werken met kracht tegen Rome en zoeken daartoe samenwerking met de Grieksch-orthodoxen.

Dit is te gemakkelijker, nu met den Czaar de orthodoxe Kerk haar Paus verloor en naar leiding omziet, die haar eenheid kan bewaren. Zou Engeland die openstaande opvolging niet kunnen overnemen? Athene vreesde Rusland 's aanspraken op Constantinopel. Deze gevaarlijke mededinger is verdwenen; feitelijk is het rijk der Turken in Stamboul uit. De Grieken gaan nu den weg op naar de oude keizerlijke hoofdstad, doch, om de Bulgaren niet achterdochtig te maken: achter de Engelschen. Om politieke redenen steken de Grieken de hand uit naar Engeland: de Anglicanen zoeken godsdienstige vereeniging met de Orthodoxen, die hun den schijn der apostolische opvolging en de heilige wijdingen zullen geven. Canterbury steunt dus op Athene, en Athene hoopt op Londen.

Deze pogingen zijn niet nieuw.

Een bisschop van Londen bouwde in 1677 een kerk voor de Grieken; in 1694 bestemde Oxford hun het Worcester College. Reeds had Karel 1 de jurisdictie van den bisschop van Londen uitgestrekt over al de Engelsche kooplieden, reizigers, diplomaten enz., over geheel de wereld verspreid: zoo, hoopte hij, — zou de Anglicaansche kerk zoo algemeen of katholiek worden als de kerk van Rome.

Thans werkt vooral „The Anglican and Eastern Association'", die in het begin van 1920 ongeveer 3000 leden telde, waaronder een tiental Oostersche en 136 anglicaansche bisschoppen.

De oorlog vermenigvuldigde de betrekkingen tusschen het Oosten en Engeland; Engelsche Bishops verschenen tusschen de Engelsche troepen en werden door de plaatselijke hierarchie officieel ontvangen te Saloniki, te Athene en elders; oostersche geestelijken verschenen in Engeland en preekten zelfs in Anglicaansche tempels.

Reeds was de Grieksche kerk officieel vertegenwoordigd op de Engelsche conferentie van Lambeth. Nu wordt een kerkvergadering in de Haya Sofia van Constantinopel belegd, waartoe alle episcopaalsche kerken zullen opgeroepen worden.

Ook de H Stoel zal uitgenoodigd worden: de eere-voorzitting zou zelfs den paus „patriarch van 't Westen en aartsbisschop van ,t eerste Rome" opgedragen worden. Op een voorwaarde nochtans: namelijk dat hij aan de concilies na het tweede van Nicea (7e oecumenisch,787) zou verloochenen. Dat is natuurlijk onmogelijk.

Want de H. Geest heeft ook na de achtste eeuw Gods Kerk verlicht en geleid.

Het is eigenaardig, dat al die onkatholieke stroomingen hun leer baseeren op een beperking van Gods zorg voor Zijn Kerk.

De Schismatieken meenen, dat Hij Haar in den steek liet ná het jaar 787, de protestanten, dat Hij zich vóór 1517 niet om Haar bekommerde,

Maar al kan de Kerk niet vergaan, velen zullen misleid worden, wanneer een Anglicaansch Aartsbisschop naast een orthodoxen patriarch zal zetelen in de Haya Sophia...

Portugal weer Katholiek.

Ook daar hebben liberalen, vrijdenkers, vrijmetselaars getracht, het Geloof te onderdrukken en uit te roeien.

Ook daar heeft het volk de wrange vruchten van dit bedrijf gezien. Ook daar herleeft de Kerk.

Een der jongste nummers van de „Osservatore Romano" bevat een hoofdartikel naar aanleiding van een belangrijk congres, dat in de tweede helft van Februari in Portugal is gehouden.

Dit congres heeft het bewijs geleverd, dat de oude Katholieke geest in Portugal herleeft.

Om den zegen des hemels over de te nemen besluiten te verkrijgen begon het congres zijn arbeid met de toewijding van het Katholieke centrum aan het H. Hart. Deze indrukwekkende plechtigheid werd verricht door den kardinaal-patriarch van Lissabon. De meest vooraanstaande persoonlijkheden van den clerus alsmede uit het politiek en sociaal leven van Portugal en zelfs van de eilanden waren aanwezig.

De plechtige zitting van het congres werd gepresideerd door den aartsbisschop van Mytileni, vicaris-generaal van Lissabon, bijgestaan door advocaat Netto, den voorzitter van het centrum. Deze gaf een lange uiteenzetting van den arbeid van het centrum in het verleden en de toekomst. Wat de plannen der toekomst betreft, is men voornemens een nationale bank te stichten, waarvan een gedeelte der winst voor Katholieke sociale doeleinden zal besteed worden. Eveneens wil men een instituut oprichten voor hooger onderwijs. Met geestdriftige toejuichingen werden deze verklaringen ontvangen.

Verscheidene sprekers verkregen hierna het woord, die de aandacht der congressisten vestigden op het gewicht van een goede Katholieke pers en op het belang om dergelijke Katholieke vertegenwoordigers naar het parlement af te vaardigen.

„Ons volk is voor het grootste gedeelte Katholiek," zoo zeide een der sprekers, „maar het is het meer onbewust.

Onze plicht is het daarom het daadwerkelijk Katholiek te maken en een der doeltreffendste middelen is ongetwijfeld de pers, omdat de journalist is als de zaaier uit de bekende gelijkenis van het Evangelie. Een deel van het zaad zal verloren gaan, dat wat op goede aarde valt, zal vruchten voortbrengen.

Eenstemmig werd daarop geëischt de meest volledige vrijheid van onderwijs, erkenning van de kerkelijke hierarchie en de hervatting van de betrekkingen met het Vaticaan.

Van de besluiten, die tenslotte door het congres werden aangenomen, vallen te vermelden :

1e. Het centrum behoudt zijn karakter van politiek-sociale en zuiver Katholiek confessioneele organisatie;

2e. Met den meesten aandrang worde de meest essentieële vrijheid opgeëischt voor de Kerk in Portugal;

3e. Bevordering van het Katholieke leven in de parochies door religieuze vereenigingen en sociale actie;

4e. Ontwikkeling van het Katholieke onderwijs en de Katholieke opvoeding door stichting van allerlei scholen;

5e. Het organiseeren van conferenties over de oplossing der nationale vraagstukken in moreel en economisch opzicht volgens Katholieken geest;

6e. Stichting van een groot gebouw als den zetel van het centrum;

7e. Aansporing der Katholieken om zich te doen inschrijven op de kiezerslijsten;

8e. Een oproep richten tot het geheele land om de broederliefde practisch te beoefenen.

Op het telegram van trouwe gehechtheid en gehoorzaamheid aan den Paus, was een antwoordschrijven ontvangen, waarin Z. H. zijn voldoening uitsprak en den Apostsslischen zegen schonk.

De Pit van Chicago.

Ieder heeft waarschijnlijk wel eens hooren spreken over de „Pit" van Chicago.

Een medewerker van de *Nieuwe Courant* vertelt er het volgende van:

De Pit is in de „Board of Trade" of Beursgebouw gevestigd. Er zijn daar eigenlijk 4 pits. Een „pit" is soort miniatuur arena met 4 treden. In de pit wordt gekocht en verkocht. In de beurs van Chicago worden in de 4 pits tarwe, rogge, haver en varkens verhandeld. De voornaamste „pit" is die voor tarwe.

In het midden en op de treden van deze miniatuur-arena komen twee of driehonderd mannen hun zaken doen.

De beurs van Chicago wordt des morgens om half tien geopend. Een oogenblik later stijgt een geweldig rumoer op.

In de 4 pits staan honderden mannen elkaar toe te schreeuwen en gebaren te maken. De markt is begonnen. Wie de „pit" (een woord dat in algemeenen zin „beurs" beteekent) niet gezien heeft, kan er zich moeilijk een denkbeeld van vormen. Men vroeg mij, wat ik er over dacht, toen ik er binnen kwam, en mijn antwoord luidde: „Dit is geen beurs, maar een krankzinnigengesticht." In onderdaad, ieder die dit schouwspel voor de eerste maal gadesiaat, moet onweerstaanbaar aan een gekkenhuis denken. Van half tien des morgens tot half twee des middags staan die menschen zich daar heesch te schreeuwen, staan zij te brullen, de vuisten te ballen en gebaren te maken. Voeg daaraan toe het onophoudelijke getik van tientallen telegraafinstrumenten in de zaal, en ge kunt eenigszins begrijpen hoe oorverdoovend al die geluiden den bezoeker in de ooren klinken.

En alles gebeurt er bliksemsnel. Mijn Amerikaansche vrienden verzekerden mij echter, dat de „pit" zooals ik hem zag niet interessant was, vergeleken met het schouwspel dat zich daar vertoonde wanneer de markt opgewonden werd. Dan vecht men er letterlijk, zeiden zij, Nu reeds zag ik dikwijls mannen, die elkaar bij de lapellen van hun jas vastgegrepen, woest elkaar toeschreeuwden, het hoofd schudden en daarna elkaar loslieten. De koop was gesloten. Soms naderden mannen elkaar, met verwrongen gelaatstrekken, gebaren maken met vingers en armen, en wanneer zij dichterbij gekomen waren, werd hun gelaat weer kalm, zij glimlachten en schreven de transactie die zij met elkaar gedaan hadden gedurende die periode van woestheid, in hun boekje op.

Daar ik deze eigenaardige wijze van handeldrijven beschrijf, wil ik den lezer ook verhalen, dat ik op de beurs te New-York een man heb gadegeslagen die met zijn rechter en zijn linkerhand, soms tegelijkertijd, schreef. Hij had een groot boek voor zich liggen, waarin hij noteeringen neerpende. Daar zulks heel snel moest gebeuren en hij geen tijd had om zich voordurend van den eenen naar den anderen kant van zijn breed boek te verplaatsen, schreef hij met zijn linkerhand op de linkerzijde en met zijn rechterhand op de rechterzijde. In beide handen hield hij een vulpen!

Neen, dát leeren wij oude-wereldlingen niet meer.

Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen voorwerpen, beleend ten Spaar- en Beleenbank van *2e Juli 1919 t. m. 31 December 1919*, onder *No. 502.* Y, *t. m. No. 588.* Z, zal plaats hebben op DONDERDAG den 21 April 1921 a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curçao den 16 April 1921.

De Voorzitter

5 C. S. GORSIRA